

**Plannen
Stand van zaken
Wensen en ideeën**

BRONNEN

VanOns

ENGIE

Energiepark
Assen-Zuid

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Energiepark Assen-Zuid

Vanaf vergunning dec. 2018

- ✓ Gemeente kiest voor coöperatief ontwikkelen
- ✓ Stelt grond beschikbaar aan Bronnen VanOns
- ✓ ENGIE sluit IOK met Bronnen VanOns
- ✓ Bronnen VanOns en ENGIE 50%-50%
- ✓ SDE financiering rond
- ✓ NMFD werft pilot Energietuin Assen-Zuid
- ✓ Ec duurzaam Assen is afnemer park

Cijfers

Projectkenmerken	
Aantal hectare / panelen / Huishoudens	23 / 57.000 / 6.500
Geïnstalleerd vermogen	21,1 MWp
Verwachte productie	20.079.086 kWh in jaar 1
Start stroomproductie	2022-Q3?

BRONNEN

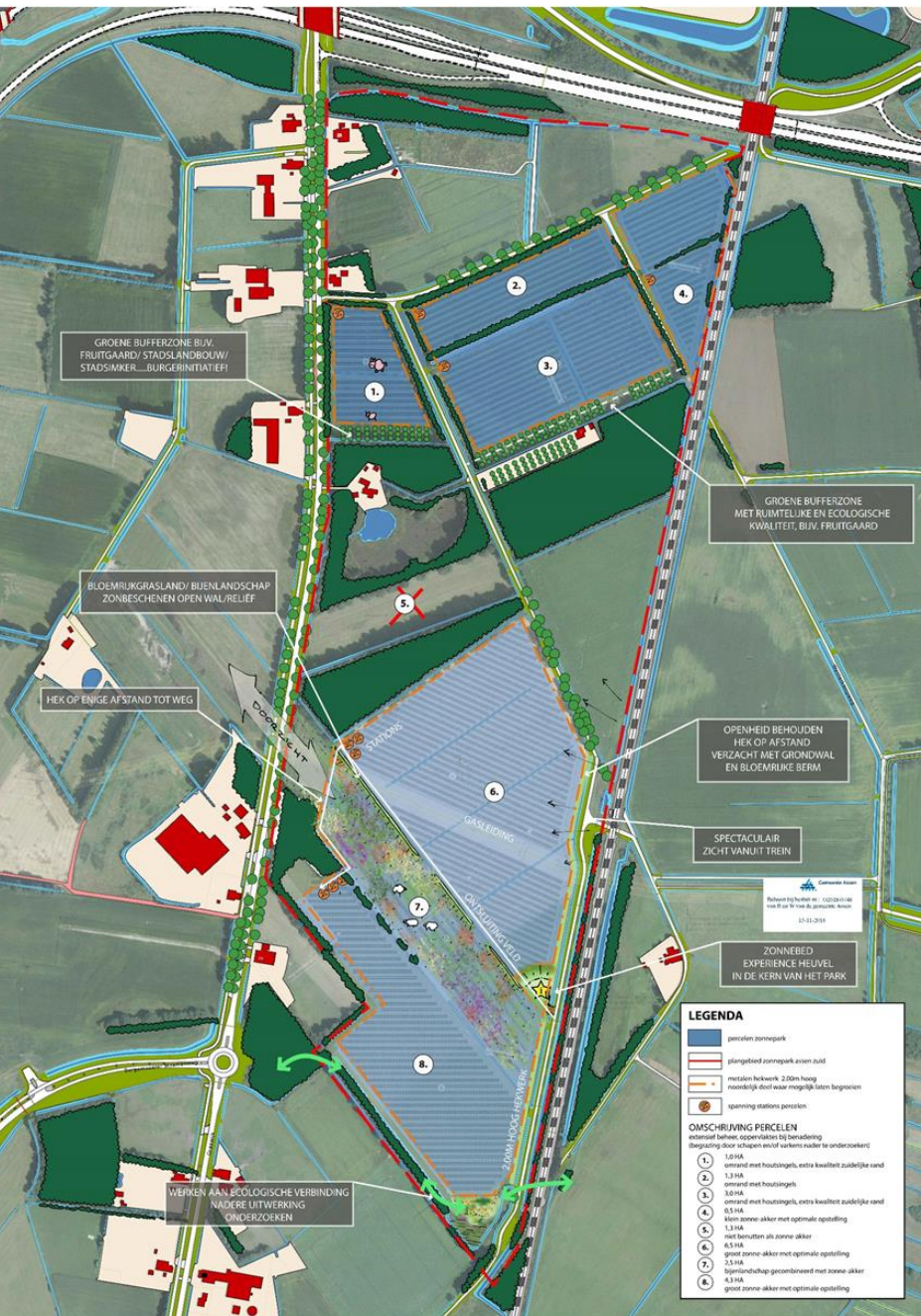
VanOns

ENGIE

Energiepark
Assen-Zuid

natuur en milieu
federatie drenthe

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Rollen van de samenwerkingspartners

Bronnen VanOns/Energie VanOns

- ✓ Coöperatieve projectontwikkelaar
- ✓ Stroomleverancier

ENGIE-NL/Services Noord

- ✓ Projectontwikkelaar / EPC / O&M
- ✓ Stroomleverancier

Gemeente Assen

- ✓ Beleidskader Zon
- ✓ Omgevingsvergunning
- ✓ Grondeigenaar

NMF-Drenthe/WUR

- ✓ Ontwerp Energietuin

Energiecoöperatie duurzaam Assen

- ✓ Invulling participatieproces
- ✓ Herinvestering opbrengsten
- ✓ Wederverkoper van lokale stroomproductie

Energiepark
Assen-Zuid

- = 100% dochter van Coöperatie VanOns
- = Samenwerking met 100 lokale energiecoöperaties
- = Samenwerking met Energie VanOns (eigendom Ec's)
- = Samenwerking met Natuur & Milieu Federaties
- = Ontwikkelaar zon & wind op land/zoet water in N-NL
- = Zelfstandig & onafhankelijk
- = Leidend in samenwerking met commerciële partners
- = Verbonden met ambities Klimaatakkoord en Manifest Zon op land N-NL

Doel & missie:

- ✓ **Grootschalige lokale duurzame energie productie**
- ✓ **Maximaal maatschappelijk rendement**
 1. **Zeggenschap** lokale omgeving over locatie en ontwerp
 2. **Minimaal 50% eigendom** bij lokale omgeving
 3. **Lokale zeggenschap** over besteding opbrengsten park
 4. **Lokale werkgelegenheid** door herinvestering in duurzaamheid/leefbaarheid
 5. **Lokaal voordeel** door gebruik lokale energieproductie.

ENGIE Services Nederland

Professionele technische dienstverlening

ENGIE Energie Nederland

Opwek en levering van duurzame energie

ENGIE Nederland Retail & B2B

Levering energie, diensten consumenten- en zakelijke markt

ENGIE Renewable Energy Sources (RES)

Ontwikkeling duurzame assets

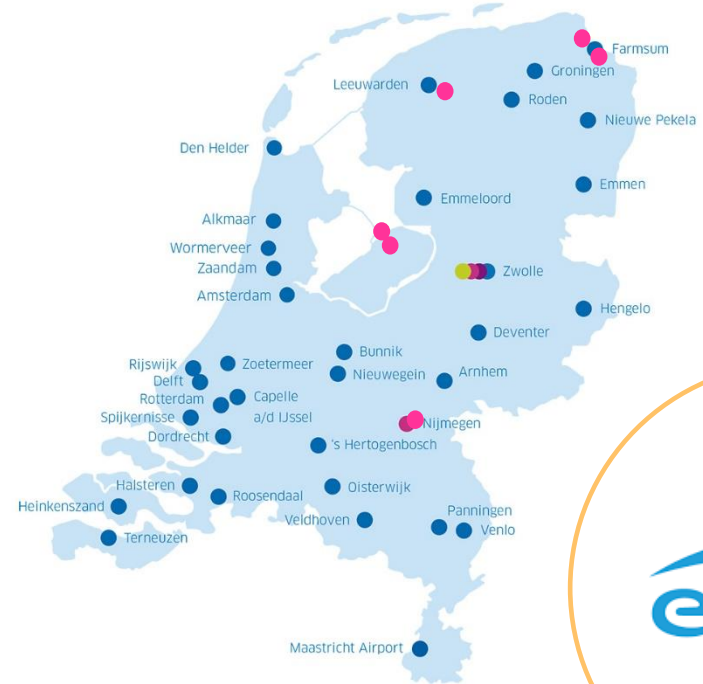
€ 1,85 miljard
omzet

6.400
medewerkers

ENGIE Services: engineering,
bouw & onderhoud zonneparken

ENGIE Energie: ontwikkeling, financiering,
afname elektriciteit voor directe omgeving

ENGIE

BRONNEN

VanOns

natuur en milieu
federatie drenthe

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Onze Missie: We werken voor en met mensen aan een gezond milieu, een rijke natuur en een mooi landschap en zetten ons met hart en ziel in voor een duurzame ontwikkeling van de provincie Drenthe.

BRONNEN

VanOns

ENGIE

de natuur en milieufederaties

Home Actueel ▾ Over ons ▾ Projecten Jouw provincie Contact 🔍

Energietuinen Nederland

Project | Thema: Duurzame energie

Tuinen waar je energie van krijgt

Met Energietuinen Nederland willen de Natuur en Milieufederaties zichtbaar maken dat grootschalige opwek van duurzame energie ook mooi kan zijn én kan samengaan met natuur en recreatie.

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

4 x Lokaal

1. Zelf produceren
2. Zelf consumeren
3. Lokaal investeren
4. Maatschappelijk rendement

Zeggenschap bij leden Ec

Burgers

Samen delen

Eigen regie energievoorziening

Bedrijven

Onafhankelijk & duurzaam

- ✓ Lage E-rekening
- ✓ Leefbaarheid

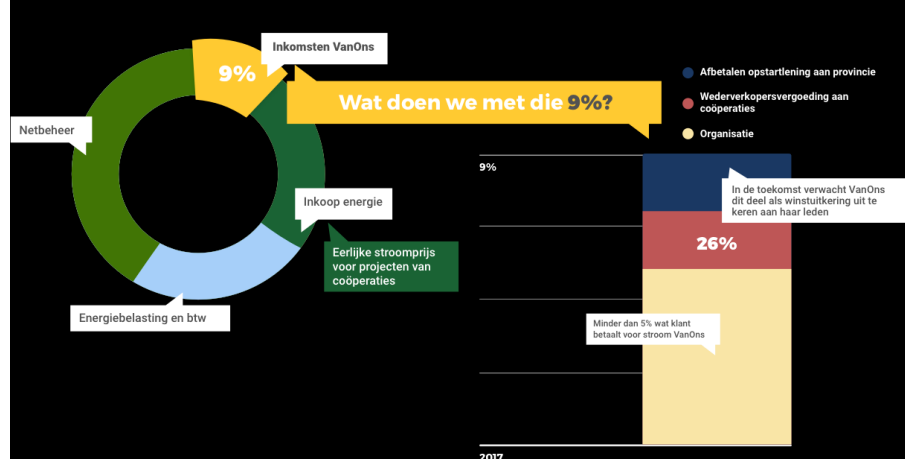
BRONNEN

VanOns

ENGIE

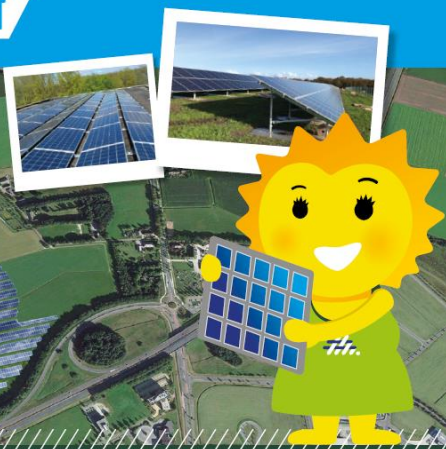

Eerlijke stroomprijs Energie VanOns

natuur en milieu drenthe federatie

ENERGIE VAN ASSEN

ZONNEPARKEN IN ASSEN

BELEIDSKADER AMBITIE 2020

ENERGIEVANASSEN.NL

KADERS

Voor het aanleggen van zonneparken geldt een aantal kaders. Dit document is een leidraad voor het zorgvuldig aanleggen van een zonnepark. Het wordt gedragen door de omgeving. De kaders gelden voor de omwonenden van de pilotlocaties.

Planparticipatie

Een vorm van participatie is belangrijk. We vragen inwoners en bedrijven om mee te denken over hoe we meer duurzame energie kunnen opwekken. Projecten waarin inwoners participeren hebben een grotere kans van slagen. Deze projecten lopen over het algemeen positiever en soepeler dan projecten waar geen lokale participatie is.

Bewoners kunnen verschillende rollen vervullen als het gaat om participatie bij grootschalige opwek van duurzame energie:

- **Voorspreken:** spelregels meebepalen
- **Inspreken:** reageren op plannen
- **Afnemen:** stroom van een installatie afnemen
- **Deelnemen:** financieel deelnemen in installatie
- **Initiatief nemen:** zelf de installatie verwezenlijken

Het invloedgebied rondom een pilotlocatie is te verdelen in 3 cirkels:

- 1e cirkel: Omwonenden
- 2e cirkel: Acceptatiegebied
- 3e cirkel: Participatiegebied

Per pilotproject wordt het invloedgebied in samenwerking met betrokkenen gedefinieerd.

3x lokaal

In Assen willen we inzetten op modellen met zoveel mogelijk lokaal rendement. We kiezen voor 3x lokaal. Dit principe wordt per concrete pilotlocatie verder uitgewerkt:

1. **Lokaal opwekken:** eigen parken in Assen,
2. **Lokaal gebruiken:** stroom afnemen (via bewonerscollectief, energiecoöperatie, postcoderoos etc.),
3. **Lokaal economisch en financieel voordeel:** Gebiedsfonds of profijtregeling, projectenregeling, lokaal werknemers maar ook via aandelen/obligaties (er kunnen risico's kleven aan financiële participatievormen; dit wordt per project in beeld gebracht en voor aanvang helder gecommuniceerd).

De bewoners binnen de eerste cirkel hebben vanzelfsprekend een grotere betrokkenheid en zeggenschap (gemak en last) dan die in 2 en vervolgens 3. De mate van planparticipatie zal per project verschillen en wordt per project gedefinieerd.

3x lokaal

In Assen willen we inzetten op modellen met zoveel mogelijk lokaal rendement. We kiezen voor 3x lokaal. Dit principe wordt per concrete pilotlocatie verder uitgewerkt:

1. **Lokaal opwekken:** eigen parken in Assen,
2. **Lokaal gebruiken:** stroom afnemen (via bewonerscollectief, energiecoöperatie, postcoderoos etc.),
3. **Lokaal economisch en financieel voordeel:** Gebiedsfonds of profijtregeling, projectenregeling, lokaal werknemers maar ook via aandelen/obligaties (er kunnen risico's kleven aan financiële participatievormen; dit wordt per project in beeld gebracht en voor aanvang helder gecommuniceerd).

BRONNEN

VanOns

Gemeente Assen

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

- ❑ Recht van Opstal
- ✓ Globaal ontwerp
- ✓ Omgevingsvergunning
- ✓ SDE+

✗ Netaansluiting

- ❑ Financiering
- ❑ Energietuin ontwerp

BRONNEN

VanOns

ENGIE

Energiepark
Assen-Zuid

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Uit de verslagen van informatieavonden:

Zichtbaarheid	Niet zichtbaar. Ingepast in het landschap. Gebruik van wallen. Geen blauwe glimmende vlaktes: gebruik bruin en aardetinten.
Waarde omgeving	Natuur behouden en versterken. Openheid behouden. Combineren met agrarisch en ander groen. Duurzaamheid is belangrijk.
Educatie en beleving	Combineren met Duurzaamheidscentrum Assen (DCA). Bijenstallen.
Schape en grazers	Flora en fauna: combinatie is belangrijk.
Conclusie	3.1 t/m 3.3 gaan goed samen voor ruimtelijke onderbouwing.

Uit
Inspraak
2017

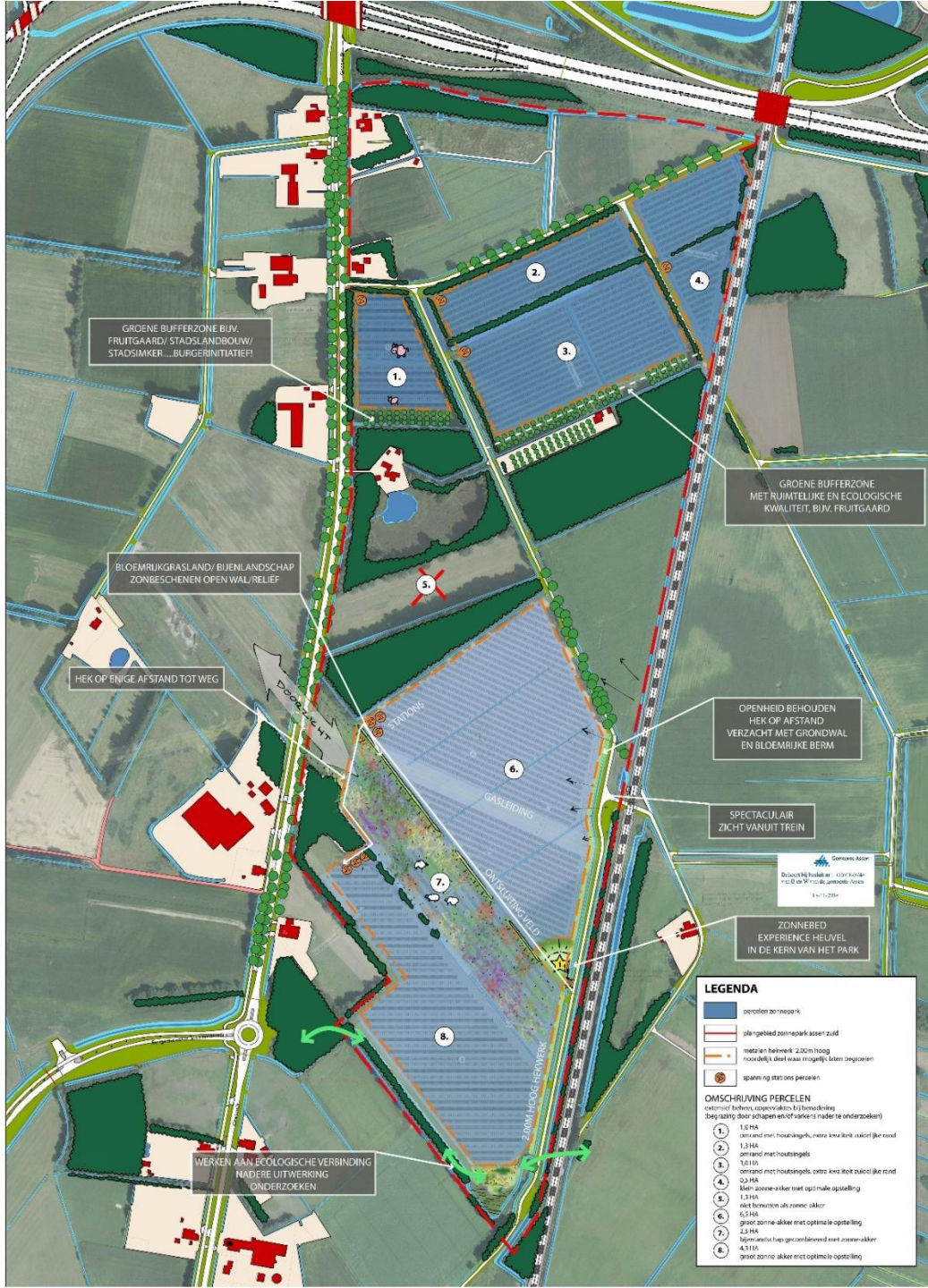
BRONNEN

VanOns

ENGIE

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Resultaat Inspraak 2017

Klopt het beeld van de wensen nog?

- ✓ Participatie via lokale coöperatie
- ✓ Zichtbaarheid laag
- ✓ Fora en fauna belangrijk
- ✓ Link met duurzaamheidscentrum/educatie

- ✓ Nieuwe wensen/ Ideeën?
- ✓ Hoe op te nemen in ontwerp?

BRONNEN

VanOns

ENGIE

Uit
inspraak
2017

natuur en milieu
federatie drenthe

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Wat is een energietuin?

- *Een voor eenieder toegankelijk terrein waar op duurzame wijze hernieuwbare energie wordt opgewekt, natuur is of wordt ontwikkeld en ruimte is voor recreatie en beleving. Deze elementen worden gecombineerd in een grensverleggend integraal ontwerp voor een landschap met oog voor ruimtelijke kwaliteit. Op de locatie vindt ook educatie/voorlichting plaats over duurzame hernieuwbare energie en natuur. Bij de ontwikkeling van een energietuin wordt de omgeving nauw betrokken, opdat de lokale gemeenschap kan meedenken, meedoen en mede eigenaar zijn.*

Energietuin

BRONNEN

VanOns

ENGIE

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Wat is een energietuin?

- Multifunctioneel ruimtegebruik
- Participatief ontwerpproces
- Ontworpen voor mens én natuur
- Hernieuwbare energie is een ingrediënt

BRONNEN

VanOns

ENGIE

Energietuin

Energietuinen NL

Beoogde locaties

- ▶ Montfoort, Utrecht
- ▶ Wijhe, Overijssel
- ▶ Assen, Drenthe

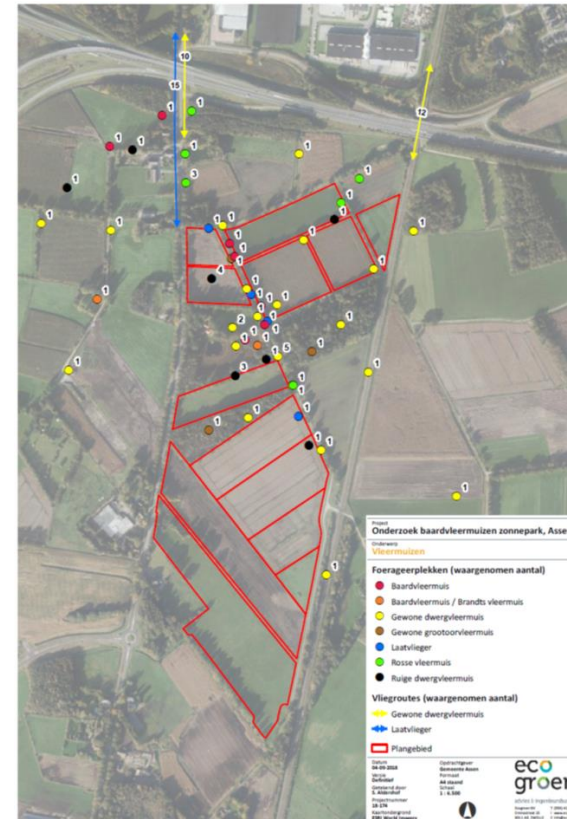
Natuur en ecologie Energietuin

- ✓ QuickScan laat paar bestaande waarden zien
- ✓ Bestaande waarden in houtwallen en bosjes
- ✓ Mogelijk migratie route baardvleermuis
- ✓ Beeld niet compleet

Nature observations online - Waarneming.nl

waarneming.nl/gebied/species_list/192149?user=0%2F&geb_nr=192149%2F&g=0&local_list=0&local_list=1&fam=0&tr=0&from=1900-01-01&to=2019-09-13&k...

Soorttype : Soort				Soorttype : Ondersoort			
#	soort	vroegste datum	aantal	#	soort	vroegste datum	aantal
1	Koigans - Anser albifrons	2010-10-13	1	50	2010-10-13	-	-
2	Holenduf - Columba oenas	2011-01-22	4	31	2015-07-11	-	-
3	Houtduif - Columba palumbus	2008-03-29	5	124	2018-02-03	-	-
4	Kraanvogel - Grus grus	2012-06-23	1	1	2012-06-23	-	-
5	Scholekster - Haematopus ostralegus	1971-02-25	7	16	2014-04-05	-	-
6	Kievit - Vanellus vanellus	2007-01-27	10	246	2019-03-31	-	-
7	Regenwulp - Numenius phaeopus	2016-04-21	1	10	2016-04-21	-	-
8	Houtsnip - Scolopax rusticola	2011-03-17	1	1	2011-03-17	-	-
9	Stormmeeuw - Larus canus	2011-08-12	1	5	2011-08-12	-	-
10	Zilvermeeuw - Larus argentatus	2016-02-25	1	1	2016-02-25	-	-
11	Kleine Mantelmeeuw - Larus fuscus	2010-04-03	7	92	2019-05-17	-	-
12	Zwarte Ooievaar - Ciconia nigra	2012-08-02	35	54	2012-08-02	-	-
13	Ooievaar - Ciconia ciconia	2002-03-09	85	641	2019-06-08	-	-
14	Aalscholver - Phalacrocorax carbo	2018-01-28	3	3	2018-01-28	-	-
15	Blauwe Reiger - Ardea cinerea	2004-05-02	7	7	2019-02-15	-	-
16	Grote Zilverreiger - Ardea alba	2008-11-08	12	17	2019-02-16	-	-
17	Kleine Zilverreiger - Egretta garzetta	2017-01-29	1	1	2017-01-29	-	-
18	Sparver - Accipiter nisus	2006-03-05	3	3	2018-02-25	-	-
19	Havik - Accipiter gentilis	2016-06-29	2	2	2018-01-25	-	-
20	Bruine Kekendief - Circus aeruginosus	2011-04-18	2	3	2013-03-28	-	-
21	Blauwe Kekendief - Circus cyaneus	2009-03-13	4	4	2018-01-27	-	-
22	Rode Wouw - Milvus milvus	2012-03-11	7	7	2019-08-13	-	-

Energietuin

Kansen ecologie energietuin?

Hekloos bouwen: groener, met lage struiken
Minder harde grens bos/zonneveld; rafelige rand
Versterken huidige groenstructuur:
laten groeien
evt extra bijplanten
bestaande waarden versterken ipv veranderen

Energietuin

Beleving in een energietuin?

- ✓ Plaats voor educatie/rondleidingen scholen
 - ✓ Uitzichtspunt?
 - ✓ Plaats voor wandelaars en fietsers?
 - ✓ Bosspeelplaats o.i.d.?
 - ✓ Plaats voor innovatie?
 - ✓ Plek voor informatie?
-
- ✓ Wat zijn de wensen en eisen?

Energietuin

BRONNEN

VanOns

ENGIE

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

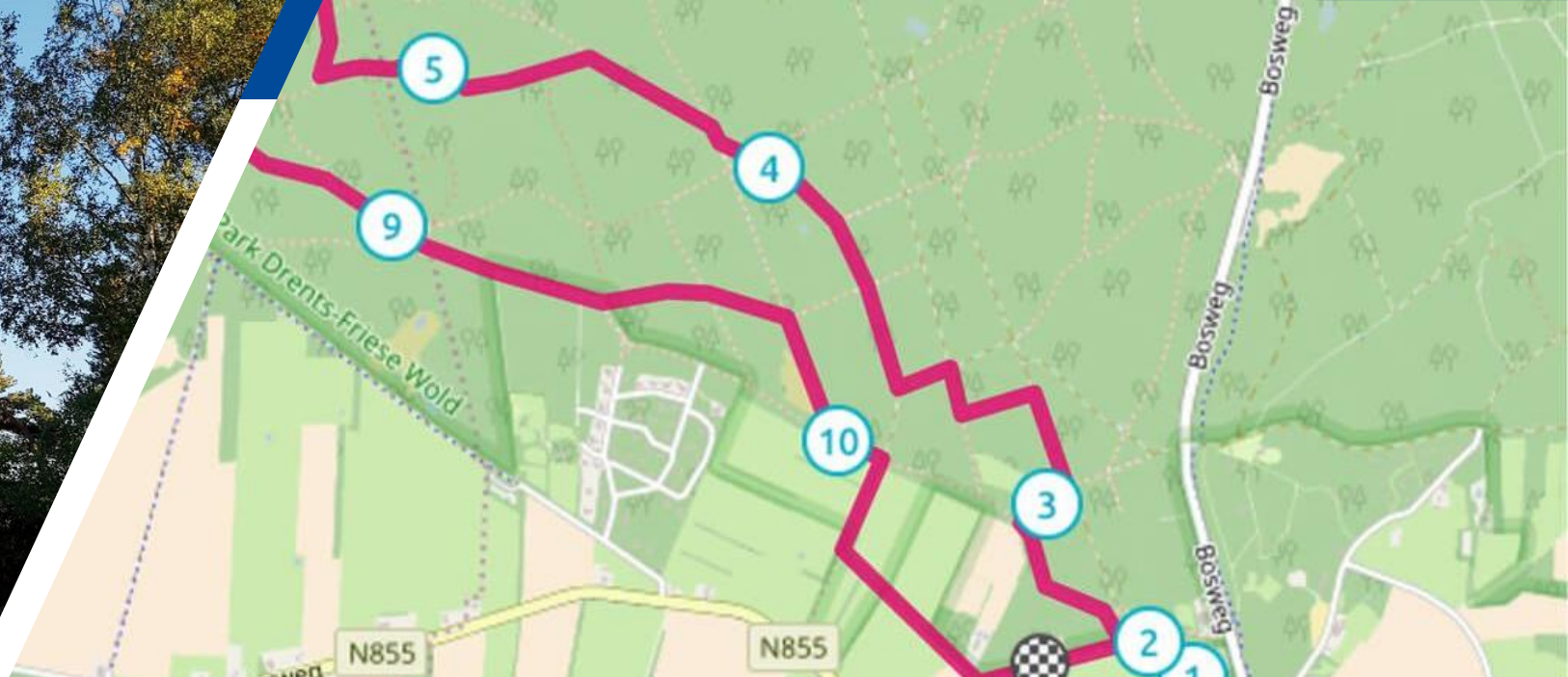

DEFINING MOMENTS
PHOTOGRAPHY

Wat moet er nu gebeuren?

- ✓ Uitwerking plannen energielevering (aansluiting)
- ✓ Per kavel beeld van beplanting en invulling randen
- ✓ Invulling ecologisch plan
- ✓ Ontwerp en gesprek over beleving en toegankelijkheid
 - wandelpaden? Zo ja, waar?
 - Informatiepanelen?
- ✓ Overall definitief ontwerp voor inrichting van de tuin incl. panelen
 - WUR is ontwerppartner

Energietuin

BRONNEN

VanOns

ENGIE

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

Planning?

- ✓ Nu tot half 2020: inrichtingsplan/definitief ontwerp
- ✓ Vanaf januari: nulmeting ecologie
- ✓ Vanaf januari: beplantingsplan per kavel
- ✓ Vanaf januari: educatie/beleving hele energietuin
- ✓ Bouw: 2021 of 2022

- ✓ Wie wil meepraten en meedenken?

Energietuin

BRONNEN

VanOns

ENGIE

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen

BRONNEN

VanOns

ENGIE

Discussie en Wensen

natuur en milieu drenthe
federatie

Energiecoöperatie
duurzaam Assen